

ПРАВИЛНИК

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИНСТИТУТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ИЗКУСТВОТА

СОФИЯ

2016

СЪДЪРЖАНИЕ:

Глава първа. Общи положения.....	3
Глава втора. Структура на Института за изследване на изкуствата.....	7
Глава трета. Ръководни органи и управление на Института за изследване на изкуствата.....	12
Глава четвърта. Права и задължения на служителите.....	15
Глава пета. Атестиране.....	20
Глава шеста. Обучение на докторанти и специализанти.....	22
Глава седма. Имущество и бюджет на Института за изследване на изкуствата.....	24
Преходни и заключителни разпоредби	26

Правилник
за дейността на Института за изследване на изкуствата, БАН

Приет на 12.03.1999 г. от Общото събрание на учените на Института за изкуствознание;
променен и допълнен от ОСУ на ИИИЗк на 28.02.2007 г.; променен и допълнен от ОСУ на ИИИЗк
на 06.08.2010 г.; променен и допълнен от ОСУ на ИИИЗк на 24.06.2016 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този правилник урежда устройството, дейността и управлението на ИИИЗк при БАН. Той е съобразен с Кодекса на труда, ЗВО, ЗРАСРБ, Закона за БАН, Устава на БАН, Правилниците на МОН и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.

(2) Институтът за изследване на изкуствата (ИИИЗк) е академичен институт, самостоятелно постоянно научно звено в Българската академия на науките (БАН).

(3) Институтът за изследване на изкуствата е юридическо лице с адрес на регистрация: София 1000, ул. *Кракра* 21.

(4) Печатът на ИИИЗк включва надписите *Институт за изследване на изкуствата, Българска академия на науките* и *София*, както и логото на института.

(5) На английски език названието на ИИИЗк е: Institute of Art Studies (IAS).

(6) Логото на ИИИЗк, с надписи съответно на български и английски език, е:

Чл. 2. В института за изследване на изкуствата се извършва научноизследователска дейност в следните области:

1. изобразителни изкуства;
2. музика;
3. театър;
4. екранни изкуства;
5. архитектура.

Чл. 3. (1) Мисията на ИИИЗк е:

1. да изследва проблемите на изкуствата, архитектурата и културата в регионален, европейски и световен контекст;
2. да проучва и осмисля културното наследство и националната идентичност.

(2) Приоритетите на ИИИЗк са:

1. да осъществява фундаментални и приложни научни изследвания в областта на изобразителните изкуства, музиката, театъра, екранните изкуства и архитектурата;
2. да изследва историята и развитието на изкуствата, архитектурата и културата и жизнената среда;
3. да разработва теоретични проблеми в посочените области;
4. да събира, систематизира, описва, анализира и съхранява архивни фондове, като създава условия за тяхното ефективно използване и експониране;
5. да разработва проекти за консервация, реставрация, ревитализация и социализация на обекти на изкуствата и архитектурата;
6. да подготвя висококвалифицирани специалисти и да разработва образователни програми;
7. да публикува и популяризира резултатите от научните изследвания;
8. да осъществява сътрудничество с научноизследователски, образователни и други сродни организации в страната и в чужбина;
9. да осъществява експертна и консултантска дейност към вътрешни и външни за БАН организации и институции.

Глава втора

СТРУКТУРА НА ИНСТИТУТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ИЗКУСТВОТА

Чл. 4. (1) Структурата на ИИИЗк включва:

1. ръководни органи (Общо събрание на учените и Научен съвет);
2. ръководство;
3. администрация и счетоводство;
4. сектори;
5. изследователски групи;
6. временни колективи (проектни групи, семинари и др.);
7. центрове;
8. библиотека
9. научен архив;

(2) Структурите по ал. 1 не са юридически лица и не могат да встъпват самостоятелно в отношения, които обвързват ИИИЗк с разпореждане с парични средства, недвижими или движими вещи.

(3) Секторите и тяхното представителство в органите на управление, Атестационната комисия и ръководството на ИИИЗк са равнопоставени.

Чл. 5. (1) Сектор се създава въз основа на писмено заявление до Научния съвет, придружено с научна обосновка и дългосрочна концепция за научните приоритети и развитие, подписано най-малко от 7 души с научни степени и академични длъжности, като половината от тях са хабилитирани, след положително решение на НС, взето с мнозинство от 2/3 от списъчния му състав.

(2) НС закрива сектори по предложение на ръководството в случай че:

1. повече от 12 месеца секторът не отговаря на минималните изисквания съгласно чл. 5, ал.
2. 3/4 от основния състав на сектора са подписали решение за саморазпускане.

(3) Ръководителите на сектори се избират от Научния съвет (НС) на ИИИЗк.

(4) Ръководител на сектор може да бъде доктор на науките или хабилитирано лице на основна работа в ИИИЗк. Директорът, заместник-директорите, научният секретар, председателят на НС и председателят на ОСУ не могат да бъдат ръководители на сектори.

(5) Мандатът на ръководителя е 4 години.

(6) Мандатът на ръководителя се прекратява предсрочно:

1. по собствено желание, с писмено заявление до директора и председателя на Научния съвет;

2. при напускане на ИИИЗк или преминаване на друга основна работа;
3. при обективна невъзможност да изпълнява функциите си повече от 6 месеца;
4. по предложение на ръководството, с решение на НС;
5. при писмено аргументирано искане, подписано от 2/3 от учените в сектора – с решение на НС.

(7) В случаите по предходната алинея ръководството определя временно изпълняващ длъжността ръководител на сектора до заемането на длъжността от титуляр. Ръководството трябва да организира процедура по избор на ръководител на сектора в срок до 6 месеца.

(8) До 2 месеца преди изтичането на мандата на секторния ръководител се предлагат нови кандидатури. Предложенията се правят от сектора. В случай че секторът няма предложение, кандидатури се издигат от ръководството или от НС.

(9) 1 месец преди избора на ръководителя кандидатите за поста представят пред сектора писмена концепция за научните приоритети, работата и развитието на сектора. След одобрение в сектора на една от концепциите тя се обсъжда и гласува от НС. Непредставянето на концепцията в срок е равносилно на отказ от участие в избора.

Чл. 5а. (1) Секторите включват:

1. учени, назначени в ИИИЗк след спечелен конкурс;
2. специалисти с висше образование в съответната област;
3. докторанти, за срока на обучение;
4. специализанти, за срока на обучение.
5. асоциирани членове.

(2) Заседанията на сектора се свикват:

а) от ръководителя му;

б) по писмено искане на 1/3 от основния състав на учените.

(3) Взетите решения са валидни, ако за тях са гласували повече от половината учени от сектора.

(4) За заседанията се води протокол, който се депозира в едномесечен срок в отдел Административно обслужване на ИИИЗк.

(5) Учените са свободни да напуснат сектора по всяко време, като подадат писмено заявление до директора. Това обаче не ги освобождава от задължението да изпълнят приетите изследователски проекти.

(6) Освободените или напуснали секторите служители са на пряко подчинение на ръководството до три месеца. В този срок те се присъединяват към нов сектор/изследователска група.

(7) В случай че в този срок освободеният или напусналият сектора служител не е приет от нов сектор/изследователска група, НС го присъединява към избрано от НС звено на ИИИЗк.

Чл. 5б. (1) Пленарният състав на сектора:

1. обсъжда и прави мотивирани предложения пред НС за обявяването на конкурси за академични длъжности;
2. обсъжда и прави мотивирани предложения пред НС за обявяване на конкурси за докторанти, както и прави предложения пред НС за избор на научен ръководител, конспекти за докторантски изпити и научно жури;
3. обсъжда и взема решение за структурата на сектора и обособяването на изследователски групи;
4. обсъжда и предлага за утвърждаване пред НС названието, основните научни цели и състава на изследователските групи, ако има такива;
5. може да избере помощници на ръководителя или съвет на сектора от учените с научни степени и академични длъжности;
6. може да избере секретар(и) на сектора;

(2) Право на глас имат учените. Останалите членове на сектора имат съвещателен глас.

Чл. 5в. (1) Изследователска група се създава по инициатива на учени и специалисти с висше образование от ИИИЗк чрез обосновано писмено заявление до ръководителя на сектора. Заявлението се придружава със средносрочна концепция за развитие и приоритети. В едномесечен срок секторът обсъжда предложението и взема решение. Ръководителят на сектора предава материалите заедно с протокола от обсъждането на НС.

(2) Всеки учен или специалист, който е назначен в сектор, разделен на изследователски групи, трябва да бъде член на поне една от тях.

(3) Изследователска група, в която влизат учени и специалисти с висше образование от различни сектори, подава обосновано писменото заявление до ръководителите на съответните сектори. В срок от 2 месеца НС провежда обсъждане на представените материали и взема решение за създаването на групата и към кой сектор тя ще бъде зачислена.

(4) Основният състав на изследователската група се състои най-малко от трима души, които са в трудовоправни отношения с ИИИЗк, като поне един от тях е хабилитиран.

(5) Всеки учен или специалист може да бъде член на няколко изследователски групи.

(6) В изследователската група може да се провежда обучение на докторанти и специализанти.

(7) Изследователската група избира с тайно гласуване и обикновено мнозинство свой ръководител. Изборът за ръководител на изследователската група се утвърждава от НС.

(8) Ръководителят трябва да е на академична длъжност в ИИИЗк.

(9) Мандатът на ръководителя е 4 години.

(10) Мандатът на ръководителя се прекратява предсрочно:

1. по собствено желание с писмено заявление до ръководителя на сектора;
2. при обективна невъзможност да изпълнява функциите си повече от 6 месеца;
3. по предложение на ръководителя на сектора – с решение на НС;
4. при писмено аргументирано искане, подписано от 2/3 от учените на изследователската група – с решение на НС;
5. при напускане на ИИИЗк или преминаване на друга основна работа.

(11) В случаите по предходната алинея ръководителят на сектора определя временен ръководител или пряко ръководи групата до избора на титуляр. Ръководителят на сектора трябва да организира процедура по избор на ръководител на изследователската група в срок до 6 месеца.

(12) До 2 месеца преди изтичането на мандата на ръководителя, кандидатите представят пред сектора писмена концепция за работата и развитието на групата. Ръководителят на сектора организира представянето на концепциите пред сектора.

(13) В случай че в срока по предходната алинея никой не представи концепция, ръководителят на сектора определя временен ръководител и организира в двумесечен срок избор на ръководител на групата. В случай че отново няма резултат, НС съвет разглежда целесъобразността на съществуването на изследователската група.

(14) Приемането на членове на изследователската група става с протоколно решение на групата. По предложение на ръководителя на сектора НС взема решение по отношение на приетите до този момент изследователски проекти и задачи.

(15) Учените са свободни да напуснат изследователската група по всяко време, като подадат писмено заявление до ръководителя на групата с копие до ръководителя на сектора и до НС. Това обаче не ги освобождава от задължението да изпълнят приетите изследователски проекти.

(16) Заявленията за напускане на изследователската група от страна на специалистите се разглеждат и гласуват от групата в едномесечен срок. По предложение на ръководителя на сектора ръководството взема решение по отношение на приетите до този момент задачи.

(17) Изследователската група прекратява дейността си с решение за саморазпускане, подписано от 2/3 от основния си състав.

(18) Изследователската група може да бъде закрыта по решение на НС при несъответствие на заявената концепция с действителната ѝ дейност или при намаляване на състава под минимума за повече от 6 месеца.

Чл. 5г. (1) Семинар се основава с решение на НС, по инициатива на учени, специалисти с висше образование и докторанти от ИИИЗк, като поне трима от тях са хабилитирани. Това е минималният състав за функциониране на семинара. Постоянните членове на семинара избират хабилитиран учен за ръководител.

(2) В края на всяка календарна година ръководителят на семинара предава на научния секретар на ИИИЗк отчет.

(3) В семинара могат да участват външни учени, специалисти и докторанти.

(4) Семинар, който в продължение на 6 месеца не функционира, се смята за саморазпуснал се.

Чл. 5д. (1) Периодично издание на ИИИЗк се основава с решение на НС и при финансова и организационна възможност то да се поддържа.

(2) НС приема профила и периодичността на изданието и може да прави промени в тях, включително временното или окончателното му спиране.

(3) НС избира с тайно гласуване главния редактор след вътрешен конкурс и въз основа на представените концепции и програми за развитие на изданието. Главният редактор по право е член и оглавява редакционната колегия.

(4) По предложение на главния редактор НС утвърждава броя на членовете на редакционната колегия, която включително с него е между 7 и 19 души, и структурата на управление на изданието.

(5) НС избира с тайно гласуване по предложение на главния редактор членовете на редакционната колегия.

(6) НС избира с тайно гласуване по предложение на главния редактор заместник главен(вни) редактор(и) измежду членовете на редакционната колегия.

(7) Главен редактор и заместник главен редактор на научно периодично издание на ИИИЗк трябва да бъде хабилитирано лице в трудовоправни отношения с ИИИЗк.

(8) Членове на редакционната колегия на периодично научно издание могат да бъдат изтъкнати български и чуждестранни учени.

(9) Мандатът на главния редактор и на членовете на редакционната колегия на научно периодично издание е 4 години, а на други периодични издания се определя от НС за всеки случай отделно.

Чл. 5е (1) Научните архиви и колекции на секторите в Института за изследване на изкуствата са обединени в Националния научен център за опазване на културното наследство (ННЦОКН).

(2) Служители в ННЦОКН могат да бъдат научнопомощен персонал; специалисти с висше образование в съответната област; учени с научна степен, назначени след спечелен конкурс.

(3) Научната работа на ННЦОКН се ръководи от 5-членен Архивен съвет (АС), съставен от представители на всички сектори на ИИИЗк.

(4) Секторите предлагат своите представители, а Научният съвет приема състава на АС и избира един от членовете му за ръководител на ННЦОКН. Мандатът на ръководителя на ННЦОКН и на АС е 4 години.

(5) Ръководител на ННЦОКН може да бъде хабилиотирано лице на основна работа в ИИИЗК, а членове на АС – учени в трудовоправни отношения с ИИИЗК.

(6) Ръководителят на ННЦОКН:

1. Възлага задачи на служителите в ННЦОКН съобразно приетите от Архивния съвет приоритети на Центъра и следи за изпълнението им.
2. Информира периодично ръководството и Научния съвет за решенията на Архивния съвет и за протичането на работата в ННЦОКН.
3. Осъществява координация с помощта на Архивния съвет между ННЦОКН и учените от секторите.
4. Координира работата по научните проекти, свързани с архивите на ИИИЗК.
5. Контролира съхранението, опазването, реставрацията, обработката, използването и публичното представяне на всички архивни документи, част от архива на ИИИЗК.

(7) Мандатът на ръководителя на ННЦОКН или на член на АС се прекратява предсрочно:

1. по собствено желание, изразено с писмено заявление;
2. при напускане на ИИИЗК или преминаване на друга основна работа;
3. при обективна невъзможност да изпълнява функциите си повече от 6 месеца;
4. при констатирано неизпълнение на функциите му за повече от 4 месеца – с решение на НС, по доклад от ръководството на ИИИЗК.

(8) Архивният съвет предлага, а директорът на Института утвърждава Правилник за реда и организацията при използването на архивни документи в ННЦОКН и ценоразпис на услугите за външни ползватели на архивите.

(9) Архивният съвет обсъжда и предлага на НС решения, свързани със структурата на архивите в ННЦОКН и общата стратегия на неговото развитие.

(10) Членовете на Архивния съвет:

1. подпомагат и консултират ръководителя на ННЦОКН по въпроси, свързани с архивите на техните сектори;
2. информират секторите си за работата на ННЦОКН и осигуряват консултации със специалисти в съответната област;
3. съдействат на ръководителя в решаването на текущи проблеми.

(11) Нови архивни масиви

1. се обособяват от теренните материали, събрани при работата по дисертации в ИИИЗК и по проекти от научния план на ИИИЗК. В тези случаи ученият, предал архивните материали, има

право да не позволява ползването и публикуването им от други лица през следващите 5 години.

2. от външни източници се приемат след обсъждане в Архивния съвет и в Научния съвет след преценка за тяхната ценност и за възможностите на ННЦОКН да ги обработва и съхранява. В тези случаи приемането на архивни масиви се осъществява по процедурата, установена в ЦА – БАН.

(12) Темите на научни проекти се обсъждат и приемат на заседание на звеното (ИГ, сектор), в което работят учени от профила на съответния архив, и от НС, след предварителна консултация с Архивния съвет. Проектите се приемат за изпълнени също след обсъждане в съответното научно звено и в НС. Това се отнася и за междуинституционалните проекти.

Чл. 6. (1) Профилът и ръководството на центрoвете се определят от НС по предложение на директора.

(2) Функциите на центрoвете се определят със заповед на директора и с правилник, утвърден от НС.

Чл. 7. (1) На академични длъжности в ИИИЗк се назначават лица, съгласно изискванията и по процедура, регламентирани в Закона за развитие на академичния състав в Република България и Устава на БАН, в звената, за чиито нужди е обявен конкурс.

(2) За специалисти с висше образование в ИИИЗк се назначават лица, които имат най-малкото бакалавърска степен, съгласно държавните изисквания.

Глава трета

РЪКОВОДНИ ОРГАНИ И УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ИЗКУСТВОТА

Чл. 8. Ръководни органи на ИИИЗк са:

1. Общото събрание на учените (ОСУ);
2. Научният съвет (НС);
3. директорът.

Чл. 9. (1) Общото събрание на учените се ръководи и действа съгласно Устава на БАН;

(2) ОСУ включва всички лица на академични длъжности на основна работа в ИИИЗк.

(3) ОСУ избира свой председател с мандат от 4 години.

(4) Директорът, заместник-директорите и научният секретар не могат да бъдат избирани за председатели на ОСУ.

(5) ОСУ се свиква от неговия председател или от директора, или по писмено искане на 1/5 от членовете си.

Чл. 10. (1) Научният съвет се избира, ръководи и действа съгласно Закона за БАН и Устава на БАН.

(2) За членове на НС се избират хабилитирани лица.

(3) Броят на членовете на НС е от 15 до 25 души, включително директорът, който е член по право.

(4) Мандатът на НС е 4 години.

(5) НС избира свой председател, заместник-председател и секретар с тайно гласуване и при мнозинство повече от половината от списъчния си състав.

(6) На мястото на член на НС, който ще отсъства повече от 8 месеца или не е присъствал на повече от 2/3 от заседанията през годината, се избира друг.

(7) НС се свиква от председателя, от директора или по искане на 1/5 от неговите членове.

(8) Обичайният срок за изпълнение на плановите проекти е до 3 години за хабилитирани учени и до 2 години за главните асистенти. По изключение и със специална аргументация НС може да приема по-дълги срокове.

(9) НС може да прекъсва или удължава срока на изпълнение на плановите проекти, когато това се налага за изпълнението на други приоритетни задачи.

(10) НС на ИИИЗк по принцип не разглежда и не рецензира изпълнението на научните задачи на външните сътрудници в проекти, когато те са обособени в самостоятелни части, освен ако в договор е предвидено друго. НС може да ги приеме за сведение.

Чл. 11. (1) Директорът управлява ИИИЗк съгласно законите в Република България, Устава на БАН и настоящия Правилник.

(2) Директорът на ИИИЗк:

1. представлява ИИИЗк в страната и в чужбина;

2. разпорежда се с бюджета и фондовете на ИИИЗк, като в предвидените от Устава на БАН случаи представя решенията си за утвърждаване от НС;

3. предлага на НС заместник-директорите и научния секретар и ги назначава след утвърждаването им от НС. При необходимост предлага на НС промени в състава на екипа си;

4. назначава лицата на академичните длъжности след успешно приключил конкурс;

5. назначава главния счетоводител и останалите служители;

6. организира и ръководи изпълнението на общоинститутските задачи;

7. сключва договори с научни учреждения, висши училища, министерства, фондации и др. в страната и в чужбина, по които ИИИЗк е страна;

8. възлага изпълнението на някои от функциите си на заместниците си, научния секретар или на други служители с писмена заповед;

9. контролира дейността на ръководителите на сектори, центрове и временни колективи.

(3) В своята оперативна дейност директорът се подпомага от ръководството, в което влизат заместник-директорите, научният секретар и главният счетоводител. В разширения състав на ръководството влизат и председателят на ОСУ и на НС и ръководителите на сектори.

(4) Директорът определя състава на Дирекционния съвет, който е съвещателен орган.

Чл. 12. Заместник-директорите подпомагат директора на ИИИЗк в дейността му, заместват го, когато отсъства, и изпълняват възложени им от него функции.

Чл. 13. Научният секретар:

1. отговаря за организацията и контрола на изпълнението на научната работа в ИИИЗк;

2. изготвя и актуализира научния план на ИИИЗк;

3. изготвя годишния отчет на ИИИЗк;

4. организира отчетите на служителите на академични длъжности и специалистите с висше образование и докладва пред ръководството за резултатите от тези отчети;

5. наблюдава работата с докторантите и специализантите в ИИИЗк и изпълнението на индивидуалните им планове;

6. оглавява комисията по приемане на документите на кандидатите в обявените от ИИИЗк конкурси за академични длъжности и за докторантури.

Чл. 14. Главният счетоводител действа съгласно закона и подпомага директора при финансовата и стопанската дейност на ИИИЗк.

Чл. 15. Ръководителят на сектор отговаря за организацията и контрола на цялостната работа на сектора по възложените задачи, като:

1. свиква заседания на сектора и определя дневния ред;

2. може да свиква заседания на учените или на изследователските групи от сектора;

3. предлага начин на оперативно управление на сектора;

4. координира дейността на ръководителите на изследователските групи;

5. координира работата с докторантите и специализантите;

6. отговаря за точното изготвяне на протоколите от заседанията на сектора и предаването им в отдел Административно обслужване в едноседмичен срок от провеждане на заседанието;

7. ръководи заседанията на групите, когато те избират ръководителя си.

Чл. 15а. Ръководителят на изследователска група отговаря за организацията и изпълнението на цялостната работа на групата и за възложените задачи, като:

1. свиква заседания и предлага дневния ред;
2. определя начина на оперативно управление на групата;
3. координира работата с докторантите и специализантите;
4. организира текущото и окончателното обсъждане в групата на институтските планови проекти, дисертационни и хабилитационни трудове, като при необходимост прави предложение пред ръководството за назначаване на разширен състав на групата;
5. отговаря за точното изготвяне на протоколите от заседанията на групата и предаването им в отдел Административно обслужване в едномесечен срок след провеждане на заседанието;
6. до третия месец уведомява писмено ръководителя на сектора, че съставът на групата е намалял под изисквания минимум.

Чл. 15б. Ръководителят на семинар отговаря за организацията и цялостната работа на семинара, като:

1. свиква заседания и предлага дневния ред на заседанията на семинара;
2. изготвя отчета и анализа за дейността на семинара и го предава на научния секретар.

Чл. 16. Ръководителят на център отговаря за организацията и контрола на цялостната му работа.

Чл. 17. Главният редактор на периодично издание на ИИИЗк:

1. отговаря за организацията и контрола на цялостната дейност по съставянето, набора, оформлението, отпечатването и разпространението на изданието;
2. до 1 месец след избора си предлага на НС структурата на управление на изданието, броя и състава на редакционната колегия и заместниците си;
3. свиква и провежда периодично заседания на редакционната колегия;
4. отчита дейността на изданието пред НС;
5. отговаря за средствата, директно предоставени на изданието от външни за БАН източници, като се съобразява със законовите изисквания, волята на предоставилите средствата и в съответствие с чл. 57.

Глава четвърта

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ИНСТИТУТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ИЗКУСТВОТА

Чл. 18. (1) Предвид характера на научноизследователската работа учените имат право на работно място както във, така и извън сградите на ИИИЗк.

(2) На служителите, които работят по възложени им задачи във връзка с архивната и информационната дейност на института, се осигуряват специални работни места.

Чл. 19. (1) Предвид характера на научноизследователската работа и обвързаността ѝ с проявите на културния живот, учените сами определят началото на работното си време и възможността работният ден да бъде разделен на части. Времето и случаите, когато сътрудникът трябва задължително да бъде на работа в института, се определят от директора и ръководителя на сектора или изследователската група. Времето се отчита чрез извършения обем работа.

(2) Работното време на специалистите, които работят по възложени им задачи във връзка с архивната и информационна дейност на института, се определя със заповед на директора.

Чл. 20. (1) Служителите имат право на информация за основните решения и заповеди на Общото събрание на учените, на Научния съвет, на ръководството на ИИИЗк и на Атестационната комисия, както и на Общото събрание на БАН.

(2) Решенията и заповедите се разпространяват по електронен път и се поставят на видно място в сградите на института. С това служителите се смятат за уведомени за съответните решения.

Чл. 21. (1) Служителите имат право на информация за всички извънинститутски прояви, предложения и конкурси, включително и международни, които представляват научен интерес и за които са се получили сведения в ИИИЗк.

(2) Тази информация се разпространява своевременно по електроен път и се поставя на видно място в сградите на института.

Чл. 22. (1) Всеки работещ по трудово правоотношение с ИИИЗк, докторант или специализант, е длъжен:

1. да изпълнява трудовите си (съответно учебни) задължения в съответствие с Кодекса на труда (съответно ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за дейността на Центъра за обучение и АС при БАН);
2. да уведомява отдел Административно обслужване на ИИИЗк за промени в адресната си регистрация и данните си за контакт и за загубени или отнети служебни документи;
3. да бъде лоялен към работодателя, както и да пази доброто име на ИИИЗк и на колегите си;
4. да не прави публични изявления от името на ИИИЗк, освен в случаите, когато е упълномощен.

(2) Служителите на ИИИЗк могат да извършват изследователска, сервизна и експертна дейност в полза на трети юридически или физически лица, като използват за това законоустановеното работно време и/или материална база, предоставена за ползване от БАН или нейните звена, само ако тази дейност е регламентирана с решение на ръководните органи на държавата и на БАН и/или се осъществява в рамките на писмени договорни отношения със звената на БАН, представлявани от техните директори или от ръководството на БАН. Отклоненията от това

задължение са нарушение на трудовите правоотношения и се санкционират в съответствие с Кодекса на труда.

Чл. 23. (1) Учените участват в работата по планов проект в колектив или индивидуално съгласно решението на НС.

(2) Специалистите с висше образование участват в колективни планови проекти или работят по възложени им задачи от общ интерес за ИИИЗк.

(3) На специалистите с висше образование, които имат научна степен, НС може да възлага и научноизследователска работа.

(4) В обсъждането на завършените планови проекти трябва да участват извън автора(ите) най-малко трима хабилитирани учени.

(5) В срока, определен за изпълнение на плановия проект, той се депозира в отдел Административно обслужване разпечан, подвързан и записан на електронен носител. Противното се смята за неизпълнение на възложената работа.

(6) В срока по ал. 5 в отдел Административно обслужване се депозира и рецензията(ите) за проекта, задължително отпечатана и в електронен вид.

(7) Плановият проект се депозира пред НС след обсъждане на заседание на сектора/групата и положително становище. В случай че секторът/групата не даде положително становище, проектът може да се депозира пред НС за обсъждане, ако е придружен с 2 положителни рецензии на хабилитирани лица по специалността. В случай че няма две положителни рецензии, НС взема решение по случая.

(8) Ръководителят на сектор/изследователска група организира обсъждане на готовия планов проект най-късно в едномесечен срок от датата на официалното му депозирание в отдел Административно обслужване.

(9) Ако обсъждането не бъде организирано в едномесечния срок по ал. 8, това се прави по административен път.

(10) При положителна оценка на плановия проект в сектора/ изследователската група учените предлагат за обсъждане и предложение за следващ проект. След одобряването му то се депозира в отдел Административно обслужване. След положително решение на НС резюмето на новия проект се публикува в сайта на ИИИЗк.

(11) Промяна на темата на плановия проект се допуска най-късно 6 месеца преди изтичането на определения срок.

(12) Удължаване на срока на планов проект се допуска по изключение с аргументирано искане до НС не по-късно от шест месеца от изтичане на крайния срок. Повторно удължаване не се допуска.

(13) Автоматично се удължава срокът на изпълнение на планов проект на учен, който е в болнични, в отпуск по майчинство или в отпуск за отглеждане на дете с времето на отсъствие.

(14) Автоматично се удължава срокът на изпълнение на планов проект на учен, който ползва неплатен отпуск, със съответния срок, но за не повече от 12 месеца.

(15) Ученият има право на еднократно прекъсване на срока на плановия проект при дългосрочно (6 и повече месеца) ползване на служебен или творчески отпуск.

(16) Редовният отпуск или краткотрайни командировки не прекъсват и не удължават срока за изпълнение на планов проект.

(17) Директорът не е задължен да изпълнява планов проект, а срокът на приет от НС проект (планова задача) може да се удължи със срока на заемане на длъжността.

(18) Първи планов проект не може да бъде удължаван или замразяван извън рамките на срока на срочния трудов договор, сключен с новоизбран учен.

Чл. 24. (1) Ръководителят на планов проект може да ограничи правото на използването и публикуването на материали (снимки, схеми, записи, интервюта и др.), създадени или придобити във връзка с проекта, от лица извън проекта. Това става чрез писмено заявление до директора.

(2) Срокът по ал. 1 може да бъде не повече от 3 години след приемането на проекта от НС. Общо срокът на приоритетно право на първа публикация на материалите (снимки, схеми, записи, интервюта и др.) не може да надхвърля 3 години.

(3) Отговорност за спазването на ограниченията по ал. 1 носят служителите, които съхраняват материалите.

Чл. 25. (1) След приемането на плановия проект от НС, текстът на хартиен и електронен носител и материалите се депозират в библиотеката на ИИИЗК.

(2) Всички постъпили в библиотеката планови задачи се картотекират.

Чл. 26. Авторските права върху произведенията, създадени по трудово правоотношение с ИИИЗК, се уреждат съгласно Закона за авторското право и сродните му права.

Чл. 27. Организирането или участието на ИИИЗК в научни конференции, симпозиуми, конгреси и др. подобни се утвърждава от НС на ИИИЗК.

Чл. 28. (1) В случай на публични изяви извън ИИИЗК, когато проявата е в областта на научните им занимания, учените, специалистите и докторантите заявяват своята принадлежност към ИИИЗК и Българската академия на науките.

(2) При научни публикации учените, специалистите и докторантите посочват принадлежността си към ИИИЗК и Българската академия на науките.

Чл. 29. Неспазването на изискванията на този Правилник се смята за нарушение на трудовата дисциплина и се санкционира съгласно Кодекса на труда.

Глава пета

АТЕСТИРАНЕ

Чл. 30. Атестаирането на служителите в ИИИЗк се извършва според Методика за провеждане на атестация на служителите в БАН, приета от ОС на БАН и Правила за атестиране, приети от НС на ИИИЗк.

Чл. 31. Научният съвет:

1. определя времето и срока на атестиране;
2. определя броя на членовете на Атестационната комисия;
3. избира председател, секретар и членове на Атестационната комисия;
4. утвърждава правилата, документите, критериите и методиката за вътрешно атестиране по предложение на Атестационната комисия.

Чл. 32. Резултатите от атестирането се вземат предвид от ръководството при диференциране на възнагражденията на служителите в ИИИЗк.

Глава шеста

ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ

Чл. 33. (1) Институтът за изследване на изкуствата обучава докторанти по специалности, за които е получил акредитация от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА).

(2) Приемът и обучението на докторанти става съгласно изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, Правилника за дейността на Центъра за обучение и АС при БАН.

Чл. 34. (1) Комисия в състав: научният секретар (председател), завеждащият Човешки ресурси и координаторът научна дейност проверява документите и установява съответствието им с нормативната уредба за условията и реда за приемане и обучение на докторантите. Комисията изготвя доклад.

Чл. 35. Кандидатите за докторанти се явяват на изпит по специалността пред комисия, назначена с писмена заповед на директора съгласно нормативните изисквания.

Чл. 36. Изпитите за докторанти по специалността са писмен и устен по конспект, приет от НС.

Чл. 37. (1) Изпитната комисия за докторанти изготвя протокол, който се докладва пред НС. В протокола се извършва класиране. Научният съвет определя кандидата, който ще бъде приет за докторант.

(2) По предложение и доклад на председателя на изпитната комисия пред НС може да бъде поискано допълнително място от ЦО, БАН за кандидат, показал отлични резултати на изпитите по специалността. Заявката се изпраща в ЦО, БАН след положително решение на НС.

Чл. 38. (1) След одобряване на темата на дисертационния труд и утвърждаване на научния ръководител/консултант от НС директорът на ИИИЗк подписва анекс към договора за обучение с научния ръководител на докторанта.

(2) Редовните и задочните докторанти и докторантите на самостоятелна подготовка стават членове на пленарния състав на сектора или изследователската група, в които членува техният научен ръководител или консултант за срока на тяхното обучение.

Чл. 39. (1) За научен ръководител на докторант се избира хабилитирано лице.

(2) Научният ръководител заедно с докторанта изготвя индивидуален план за обучение и работа, който се обсъжда на (разширено) заседание на сектора/изследователската група и се одобрява от НС.

(3) В края на всяка година от обучението на докторанта Научният съвет приема изпълнението на индивидуалния план.

Чл. 40. (1) Темата на дисертацията се предлага от докторанта и научния му ръководител. След обсъждане от (разширения) състав на сектора/групата темата се утвърждава от НС.

(2) Научният съвет може да приеме промяна в темата по изключение и не по-късно от 6 месеца преди края на срока на докторантурата. Искането за промяна се одобрява от сектора/групата със съгласието на научния ръководител, след което се внася за одобрение в НС.

(3) Докторантът може да поиска смяна на научния си ръководител с аргументирано изложение пред НС.

(4) Научният ръководител може да поиска да се откаже от научното ръководство на докторанта при системно неизпълнение на задълженията от страна на докторанта с аргументирано изложение пред НС.

Чл. 41. (1) Директорът назначава комисия от 3 хабилитирани лица за провеждане на изпити на докторанти, в която влиза и научният ръководител.

(2) Научният ръководител не може да бъде председател на комисията.

(3) Предложението за състава на комисията се прави от ръководителя на сектор/група най-малко 15 дни преди датата на провеждане на изпита.

(4) Заповедта се издава най-малко 1 седмица преди датата за провеждане на изпита.

Чл. 42. Докторантът ежегодно представя за обсъждане пред сектора/групата резултатите от работата си по дисертационния труд.

Чл. 43. Преди защитата на дисертационния си труд докторантите са длъжни да имат минимум два публикувани или приети за печат (удостоверявано чрез служебна бележка от издателя) текста (статии, студии) в научно издание, като с предимство се ползват изданията на ИИИЗк.

Чл. 44. (1) Предзащитата (вътрешна защита) на дисертацията се извършва пред членовете на (разширения) състав на сектора/групата с участието на най-малко 5 хабилитирани лица.

(2) При необходимост по предложение на ръководителя на сектора/групата директорът издава заповед за разширен състав на заседанието, в който се включват хабилитирани лица от ИИИЗк или извън него.

(3) На заседанието си за предзащитата (вътрешна защита) на дисертацията (разширеният) състав на сектора/групата взема решение дали насочва труда за публична защита.

(4) При отрицателно становище на сектора/групата НС взема решение за преработване на дисертационния труд в срок не по-дълъг от 6 месеца.

Чл. 45. Документите за защитата се изпращат от ръководителя на сектора/групата на отдел Административно обслужване.

Чл. 46. (1) Редовните докторанти имат права и задължения като служители на института.

(2) Докторантите могат да ползват материалната база на Института за изследване на изкуствата за своята научноизследователска работа.

Чл. 47. (1) Въпросите за удължаване или прекъсване на срока, преминаване от редовна в задочна докторантура се решават съгласно Кодекса на труда, ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, Правилника на БАН и Правилника на ЦО и АС и с одобрение от Научния съвет на ИИИЗк. Преминаване от задочна в редовна форма на обучение не се допуска.

(2) Докторантът може да бъде отчислен с право на защита до две години, ако преди изтичане на срока за подготовка е изпълнил образователната си програма и успешно е положил всички изпити и представи успешно постигнатите до момента резултати пред сектора/изследователската група.

(3) Докторантът се насочва за защита, ако преди изтичане на срока за подготовка е изпълнил всички изисквания от образователната и научната програма, индивидуалния план, набирането на необходимия брой кредити, изпълнението на договора с ИИИЗк и положителното становище при предзащитата (вътрешната защита).

(4) Докторантът се отчислява без право на защита със заповед на директора, ако преди изтичане на срока за подготовка не е положил необходимите изпити и не е събрал необходимия брой кредити според Правилника за дейността на ЦО при БАН с решение на НС, по доклад на отдел Административно обслужване. В такъв случай той е длъжен да възстанови сумата на получените стипендии и други средства, свързани с обучението му, на института.

Чл. 48. (1) Докторант на самостоятелна подготовка се зачислява след изпълнение на предвидените нормативно процедури от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, Правилника на БАН и Правилника на ЦО и АС.

(2) Кандидатът подава молба до директора, представя подробен план за дисертационния труд и поне 2/3 от текста.

(3) Директорът със заповед определя сектора/изследователската група (при спазване на изискванията на чл. 44, ал. 1), в който да се проведе обсъждането на кандидатурата и представеният текст.

(4) Секторът/изследователската група по предходната алинея взема решение дали да предложи на НС кандидата за зачисляване.

(5) НС взема решение за зачисляване на докторанта на самостоятелна подготовка въз основа на доклада на ръководителя на сектора/изследователската група и протокола от обсъждането.

(6) Докторантът на самостоятелна подготовка има право на консултант, хабилитирано лице, одобрен от НС, по предложение на сектора.

(7) Ако зачисленият докторант на самостоятелна подготовка не е служител на БАН или ИИИЗк или няма подписано споразумение с организацията, в която работи, докторантът заплаща такса за обучението и защитата в размер, определен от НС.

(8) Докторантите представят в края на всяка година пред сектора/изследователската група отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (доклад за получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния план.

(9) Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта през годината пред сектора/групата и го внася в НС.

(10) Секторът/изследователската група дава становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка за дейността на докторанта през годината.

(11) Секторът/изследователската група ежегодно дава препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата.

Чл. 49. Институтът за изследване на изкуствата предвижда в бюджета си необходимите средства за докторантурите по държавна поръчка – стипендии, средства за научноизследователска работа и за официална защита.

Чл. 50. Процедурите за получаване на научната степен Доктор на науките в ИИИЗк са съгласно съответните закони и нормативни актове -- ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Българска академия на науките БАН.

Чл. 51. След приключване на процедурите по 1 екземпляр от дисертационните и хабилитационните трудове и автореферата задължително се депозират на хартиен и на електронен носител в библиотеката на ИИИЗк, където са достъпни за ползване.

Чл. 52. (1) Приемът и обучението на специализанти в ИИИЗк се извършва в съответствие с Правилника на ЦО и АС при БАН.

(2) Като специализант в ИИИЗк може да бъде зачислено лице най-малко с образователна и научна степен Доктор.

(3) Обучаването на специализанти става с решение на НС, по предложение на сектора/изследователската група.

(4) НС избира лице с научни степени и академична длъжност по съответната специалност за консултант на специализанта.

(5) Специализантът става член на пленарния състав на сектора/изследователската група, в които членува неговият консултант, докато трае срокът на обучение.

(6) Консултантът заедно със специализанта изготвя индивидуален план за обучение и работа, който се обсъжда и приема от (разширения) състав на сектора/изследователската група и се предоставя за сведение на научния секретар и председателя на НС.

(7) Специализантът може да ползва материалната база на ИИИЗк за своята научноизследователска дейност, докато трае обучението му.

(8) В края на специализацията НС приема отчетите за проведеното обучение и работа на консултанта и специализанта. Въз основа на тях НС взема решение дали да бъде издаден сертификат за специализацията.

Глава седма

ИМУЩЕСТВО И БЮДЖЕТ НА ИНСТИТУТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ИЗКУСТВАТА

Чл. 53. (1) Изработеното и създаденото от служителите на ИИИЗк в рамките на трудово-правните им отношения се регламентира от Закона за авторското право и сродните му права.

(2) ИИИЗк има право на собственост и на други вещни права, регламентирани в Устава на БАН, Глава седма, чл. 69, ал. 2 и 3.

(3) Разпореждането с придобити или получени за ползване машини, съоръжения, апаратура, софтуер, архиви и др. по договори е съобразно договореното.

Чл. 54. (1) Ползването и разпореждането с недвижими и движими вещи, придобити по дарение, спонсорство или завещание, се осъществява съобразно изричната воля на дарителя, спонсора или завещателя.

(2) При отсъствие на изрична воля на дарителя, спонсора или завещателя, решения се вземат от НС на ИИИЗк.

Чл. 55. Бюджетът на ИИИЗк се формира от отчисления от бюджета на БАН, от приходи от изследователска дейност и от други източници.

Чл. 56. Средствата от бюджета на ИИИЗк се изразходват за:

1. трудови възнаграждения на служителите;
2. покриване на режимни разходи;
3. финансиране на научноизследователска и издателска дейност;
4. подготовка на кадри;
5. развитие и поддръжка на материалната база.

Чл. 57. ИИИЗк може да образува и участва в търговски дружества и други организации, чийто предмет на дейност е свързан с провежданите научни изследвания и прилагане на научни резултати с цел да се осигурява и подпомага научната дейност (Устав на БАН, Глава седма, чл. 74, ал. 1.). Решението за участие за взема от НС.

Чл. 58. Единствено директорът и главният счетоводител могат да подписват договори, споразумения и др. подобни, чийто предмет са действия с парични средства и движими вещи, свързани с ИИИЗк.

(2) Договорите, споразуменията и др. подобни се подпечатват с печата на ИИИЗк.

Чл. 59. Директорът, по предложение на главния счетоводител, определя процентите на отчисления от постъпленията в ИИИЗк.

Глава осма

АСОЦИИРАНИ ЧЛЕНОВЕ НА ИНСТИТУТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ИЗКУСТВОТА

Чл. 60. (1.) Асоцииран член е учен, който принадлежи към научната общност на ИИИЗк, без да е в трудовоправни отношения с него.

(2.) За асоцииран член може да бъде приет изследовател с доказани компетенции в областта на изкуствознанието и с присъдена най-малко образователната и научна степен Доктор.

Чл. 61. (1) Асоциирано членство в ИИИЗк се придобива с решение на Научния съвет, по мотивирано писмено предложение от сектор или изследователска група, придружено с протокол от заседанието, на което е обсъдена кандидатурата и писмено заявление от кандидата.

(2) Асоциирано членство в ИИИЗк се присъжда от НС за срок от 4 години, след което автоматично се прекратява. Асоциираното членство може да бъде подновено по Чл. 2 (1).

(3) Асоциирано членство в ИИИЗк може да се прекрати предсрочно с решение на НС по собствено желание или по предложение на сектора/групата.

Чл. 62. Права и задължения на асоциирания член:

(1) Права:

1. да се легитимира като асоцииран член на ИИИЗк при участието си в научни форуми, издания, проекти и др.;
2. да ползва безплатно библиотечния и архивния фонд на ИИИЗк;
3. да участва в научните форуми, организирани от ИИИЗк;

(2.) Задължения:

1. да допринася със своите знания и компетенции за научната дейност на ИИИЗк;

2. да подпомага професионалните контакти на ИИИЗк с външни за БАН институции и организации;
3. да участва в заседанията на сектора/групата, когато е необходимо, по преценка на ръководителя на научното звено;
4. да спазва изискванията на Правилника на ИИИЗк и Етичния кодекс на учения;
5. да не използва асоциираното си членство в ИИИЗк за комерсиални цели.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този Правилник е изработен въз основа на Устава на БАН и е приет на 12 март 1999 г. от Общото събрание на учените от Института за изкуствознание и влиза в сила от 15 март 1999 г.

§ 1а. Този Правилник е изменен и допълнен на 28 февруари 2007 г. от Общото събрание на учените от Института за изкуствознание. Измененията и допълненията влизат в сила от 1 март 2007 г.

§ 1б. Този Правилник е изменен и допълнен на 06 август 2010 г. от Общото събрание на учените от Института за изследване на изкуствата. Измененията и допълненията влизат в сила от деня на приемането им.

§ 1в. Този Правилник е изменен и допълнен на 24 юни 2016 г. от Общото събрание на учените от Института за изследване на изкуствата. Измененията и допълненията влизат в сила от деня на приемането им.

§ 2. Изпълнението на този Правилник се възлага на директора на ИИИЗк.

§ 3. Новопостъпилите на работа в ИИИЗк се запознават с този Правилник и подписват декларация за това.